

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน

โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลบางโจลง

อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

A MODEL OF REHABILITATION FOR STROKE PATIENTS AT HOME
BY COMMUNITY PARTICIPATION, BANGCHALONG SUB-DISTRICT,
BANGPHLI DISTRICT, SAMUTPRAKAN PROVINCE

เจตจรรยา บุญญกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

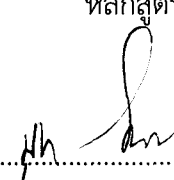
รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
A MODEL OF REHABILITATION FOR STROKE PATIENTS AT HOME
BY COMMUNITY PARTICIPATION, BANGCHALONG SUB-DISTRICT,
BANGPHLI DISTRICT, SAMUTPRAKAN PROVINCE

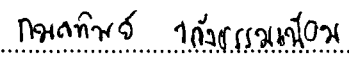
เจตจรรยา บุญญกุล

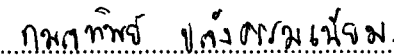
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2557

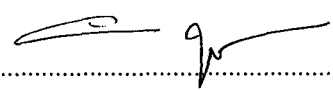

.....
อาจารย์ นายแพทย์ ดร.สุธีร์ รัตนะมงคลกุล
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

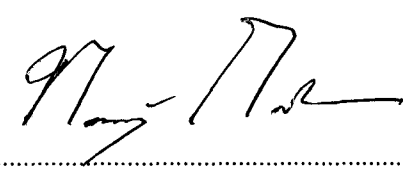

.....
อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ชลัษฐธรรมเนียม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

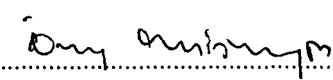

.....
อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ชลัษฐธรรมเนียม
กรรมการ

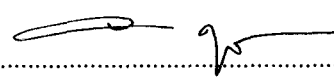

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพัยค์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพัยค์
กรรมการ

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
กรรมการ

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิศักดิ์ กสิผล
ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
(การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

.....
รองศาสตราจารย์อิสยา จันทรวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ตำบลบางไฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

เจตจรรยา บุญญกุล 544015

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: กมลทิพย์ ชลังธรรมเนียม, พร.ด. (การพยาบาล)

จริยาวัตร คมพยัคฆ์, ส.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลบางไฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม-ตุลาคม 2557 โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสถานการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้าน และ 2) การพัฒนารูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 53 คน ประกอบด้วยผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง จำนวน 20 คน ผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ ผู้ดูแลหลัก จำนวน 20 คน แกนนำชุมชน จำนวน 8 คน และบุคลากรสุขภาพจำนวน 5 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลบางไฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ 1) แนวทางการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพต่อเนื่องที่บ้าน และ 2) แนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประเมินผลโดยรวมพบว่า ผู้ป่วยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่บ้านอย่างต่อเนื่องไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน ผู้ดูแลหลักมีความพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ มีการช่วยเหลือและฟื้นฟูสมรรถภาพให้ผู้ป่วย แกนนำชุมชนเกิดความพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมดำเนินงานและให้การสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อช่วยในการออกกำลังกายและบริหารข้อ บุคลากรสุขภาพมีแนวทางในการเยี่ยมบ้านที่ทำให้ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมีการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง การฟื้นฟูสมรรถภาพที่บ้าน การมีส่วนร่วมของชุมชน

A MODEL OF REHABILITATION FOR STROKE PATIENTS AT HOME BY COMMUNITY
PARTICIPATION, BANGCHALONG SUB-DISTRICT, BANGPHLI DISTRICT,
SAMUTPRAKAN PROVINCE

JATJUNYA BUNYAKUL 544012

MASTER OF NURSING SCIENCE (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: KAMONTIP KHUNGTUMNEAM, Ph.D. (NURSING)

JARIYAWAT KOMPAYAK, Dr.P.H.

ABSTRACT

The purpose of this action research aimed to develop a model of rehabilitation for cerebrovascular accidents (CVA) patients at home by community participation, Bangchalong Sub-District, Bangphli District, Samutprakan Province. The research had been conducted during January to October 2014. There were two phases of this research. First phase was study current situation of home rehabilitation services for CVA patients. Second phase was developing the rehabilitation model for CVA patients at home by community participation. A total of 53 informants included 20 CVA patients survivors others included 20 caregivers, 8 community leaders and 5 health care providers. Acquisition of data included participant observation, in-depth interviews, and focus group discussion. Content analysis was employed as major method for data analysis.

The study has found that a model of rehabilitation for CVA patients at home by community participation is composed of 2 directives 1) Guidelines of discharge plan for patients to continue the rehabilitation of patients at home and 2) Guidelines of the rehabilitation for CVA patients at home by community participation. Overall evaluation indicated find the patients received a continuing rehabilitation and did not experience additional complications. The caregivers were satisfied with the services received and were able to provide continuing patient care and rehabilitation activities. The community leaders were satisfied to participation the rehabilitation program and had provided the necessary equipments to assist them in doing physical and joint exercises. The health care providers had a home visit guideline that enabled them to provide continuing home rehabilitation to the patients.

Keywords: cerebrovascular accidents patient, home rehabilitation, community participation

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดีด้วยความกรุณาเอาใจใส่และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นรวมทั้งการตรวจทาน แก้ไขและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดทั้ง อาจารย์ นายแพทย์ ดร.สุธีร์ รัตนเมงคกุล ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ นายแพทย์ ดร.สุธีร์ รัตนเมงคกุล รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยชนก บัวเจริญ ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของ แบบสอบถาม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน และคณาจารย์พิเศษทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และ ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อไปในภายภาคหน้า

ขอขอบพระคุณผู้ที่ให้ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ดูแลหลัก พยาบาล นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางโหลง ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ได้ให้ข้อมูลที่มีค่ายิ่ง ทำให้ผู้วิจัยได้มีมุมมองที่แตกต่าง กัน สะท้อนความคิดเพื่อให้ได้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และส่งผลให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ ชีวิตที่มีค่ายิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ผู้ให้กำเนิดที่ให้การศึกษอบรมเลี้ยงดู และให้กำลังใจ เสมอมา ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในทุกด้าน ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้องที่ทำงาน และเพื่อนนักศึกษาพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน รุ่น 8 ทุกท่านที่คอยห่วงใยให้กำลังใจอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่เป็นแหล่งประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้และคุณธรรมแก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะนำความรู้เหล่านี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในหน้าที่การงานวิชาชีพพยาบาล รวมทั้งสร้างประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติสืบไป

เจตจรรยา บุญญกุล